

Yakub-i Çerhi

Yakub-i Çerhi hazretleri, evliyanın büyüklerindedir. İnsanların iman, ibadet ve ahlak hususunda doğruyu öğrenip, yapmalarını sağlayan ve Allahü teâlânın rızasına kavuşturmak için rehberlik eden ve kendilerine “Silsile-i aliyye” denilen İslam âlimlerinin on yedincisidir. Derin âlim ve kâmil bir veli idi.

Kendisi anlatır:

“Buhara'nın âlimlerinden ilim tahsil edip icazet aldıktan sonra memleketime dönmek üzere idim. İçimde Behaeddin-i Buhari hazretlerinin yanına gitmek arzusu hasıl oldu. Huzuruna varıp; “Beni hatırdan çıkarmayınız” diye yalvardım. “Tam gideceğin sırada mı bana geliyorsun?” buyurdu. “Gönlüm iştियakınızla dolu” dedim. “Bu arzu ne sebepten geliyor?” dedi. “Büyük bir zatsınız ve herkesin makbulüsünüz” dedim. Bunun üzerine; “Bu sebep kâfi değil, daha makbul bir şey bulman lazımdır. Halkın beni kabulü şeytani olabilir” buyurdu. Bunun üzerine; “Sahih bir hadis-i şerifte; “Allahü teâlâ bir kulunu severse, onun sevgisini kullarının kalblerine düşürür. İnsanlar onu severler” buyurulmuştur” deyince, tebessüm ederek “Biz azizanız” dedi. Bu sözü duyunca kendimden geçer gibi oldum. Çünkü bu görüşmeden bir ay kadar önce, bir rüya görmüştüm. Rüyamda bana; “Azizan'ın talebesi ol!” demişlerdi. Behaeddin-i Buhari hazretleri; “Biz azizanız” buyurunca rüyayı hatırladım. Tekrar; “Bana teveccüh ediniz, hatırınızdan çıkarmayınız” diye yalvardım. “Bir gün Azizan'dan (Ali Ramiteni'den) böyle bir istekte bulunmuşlar. O da, bir şeyin hatırdan kalması için bir vasıtaya ihtiyaç olduğunu söylemiş ve hatırlamaya vesile olacak bir şey istemişler” buyurdu. Bunu söyledikten sonra, bana mübarek takkesini hediye ederek, “Şu takkeyi al, onu her gördüğünde bizi hatırla ve yanında bul” buyurdu.

Yine kendisi anlatır:

“Allahü teâlânın inâyetiyle bu fakirde erenler yoluna girmek

arzusu doğunca, Behaeddin-i Buhari hazretlerine kavuşmak nasip oldu. Onun kerem ve iltifatları beni saadete gark etti. Gördüm ki, mürşidim kâmindir. Çeşitli vakalar ve gaybi işaretlerden sonra, Kur'an-ı kerimi açıp bir âyeti işaret tutmak istedim; "O Peygamberler Allah'ın hidayetine eriştirdiği kimselerdir, sen de onların gittiği yoldan yürü..." mealindeki âyet-i kerime çıktı, bağlılığım kat kat arttı.

Tereddüt içinde bulunduğum günlerden idi. İçimde öyle bir fırtına koptu ki, hemen Behaeddin-i Buhari hazretlerinin huzuruna kavuşmak için Kasr-ı Arifan'a gittim. Behaeddin-i Buhari hazretlerinin evlerine yaklaştığım zaman; yola çıkmış, beni beklemekte olduğunu gördüm. Beni yanına oturttu. Namaz kıldıktan sonra sohbeta başladı.

Buyurdu ki:

"İlim iki kısımdır. Biri kalb ilmi; bu ilim, en faydalı olan ilimdir. Bu ilmi nebiler ve resuller öğretir. Diğeri lisan ilmidir. Bu ilim de Allahü teâlânın insanoğluna hüccetidir. Batın ilminden sana bir pay erişmesini ümit ederim."

"Sadakat ehliyle oturduğunuz zaman, dikkatli olun. Çünkü onlar, kalblere girip himmetinize bakarlar. Biz, kendi kararımızla kimseyi kabul edemeyiz. Böyle memuruz. Bakalım bu gece bize ne işaret buyurulur. Eğer seni kabul ederlerse, biz de kabul ederiz."

Ömrümde o gece kadar çetin ve zor bir gece geçirmedim. Saadet kapısının yüzüme kapanmasından korktum. Sabah namazını hocamla beraber kıldım. Namazdan sonra; "Sana müjdeler olsun, kabul işareti geldi. Biz insanları az kabul ederiz. Kabul ettiğimiz zaman da geç kabul ederiz. Tâ ki gelenlerin nasıl geldiği ve zamanının gelmiş olduğu belli olsun" buyurdu. Halifesi Alâüddin-i Attar ile sohbet etmemizi emretti. Ben de onun yanına gittim ve vefatına kadar sohbetlerinde kaldım. Onun halifesi olarak insanlara doğru yolu gösterdim.